

Аграрний сектор відрізняється від інших галузей економіки специфічними відносинами власності, оподаткуванням, державною підтримкою, формуванням та використанням нематеріальних активів, визначенням фінансових результатів господарської діяльності, приватизацією майна та землі, формуванням людського капіталу, соціальної інфраструктури села тощо [3].

Інформаційні джерела

1. Кравченко О.В., Леоненко К.О. Проблеми організації обліку витрат виробництва. Інфраструктура ринку. 2018. Вип. 25. С. 841-846.
2. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31.12.1999 р. зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 09.10.2023).
3. Жук В.М. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку сільськогосподарської діяльності. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнарод. зб. наук. праць. Житомир: ЖДТУ, 2010. Вип. 2 (17). С. 100–105.

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Дунаєва Т.В., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **І.В. Нестеренко**
Державний біотехнологічний університет

Диджиталізація обліку на аграрному підприємстві має значний потенціал для поліпшення продуктивності, ефективності та стійкості в цьому секторі. За останні роки диджиталізація стала невід'ємною частиною облікового процесу агровиробництва, яка сприяє оптимізації планування забезпечення ресурсами, синхронізації облікових даних для прийняття керівництвом управлінських рішень.

Процес диджиталізації обліку являє собою трансформацію та впровадження цифрових технологій, які допомагають автоматизувати процес збору, передачі та обробки інформації, поліпшити комунікаційні зв'язки зі споживачами й підвищити ефективність сільськогосподарської діяльності [1]. Диджиталізація управлінського обліку на аграрному підприємстві передбачає впровадження цифрових технологій та інформаційних систем з метою покращення ефективності, збільшення продуктивності та оптимізації процесів управління. За цих умов основні шляхи

диджиталізації управлінського обліку на аграрному підприємстві включають:

1. Впровадження ERP-систем (Enterprise Resource Planning), які дозволяють об'єднати всі бізнес-процеси підприємства в єдину інформаційну систему. Автоматизують фінансовий облік, управління запасами, виробництво та інші процеси, спрощують збір та аналіз даних.

2. Використання системи управління виробництвом (MES) (Manufacturing Execution System) дозволяє управляти виробництвом в реальному часі та включає в себе контроль виробничих процесів, моніторинг обладнання та оптимізацію виробничих ліній.

3. Впровадження системи ведення фінансового обліку. Сучасні програми для фінансового обліку дозволяють вести облік доходів та витрат аграрних підприємств, обчислювати податки, генерувати фінансову звітність.

4. Використання IoT-технологій (Інтернет речей) дозволяє відстежувати стан обладнання та рослин, збирати дані про ґрунт і погоду, що допомагає виробникам приймати рішення на основі реальних даних.

5. Впровадження системи управління витратами, дозволяє ефективно контролювати витрати на ресурси, робочу силу, обладнання та інше.

6. Аналіз даних та прогнозування. Використання аналітики даних дозволяє аграрним підприємствам аналізувати ринки, прогнозувати попит на сільськогосподарську продукцію, оптимізувати поставки та планувати агровиробництво.

7. Електронна документація та автоматизація бізнес-процесів. Замість паперової документації, яка може бути затримана та втрачена, варто використовувати електронні системи документообігу та автоматизовані бізнес-процеси.

8. Кібербезпека. Забезпечення захисту важливих даних та систем від кібератак та несанкціонованого доступу [2, с. 58].

Ефективна диджиталізація виробництва дозволяє вести контроль за великою кількістю показників. Наприклад, на аграрному підприємстві галузі тваринництва запроваджують електронні системи для слідування за станом здоров'я тварин у вигляді електронних карток. Вони містять в собі їжу яку вживає тварина, ліки якими їх лікують та вид хвороби. Для якісного контролю створюють загальнодержавну систему комплексної інформації від державних контролюючих органів, ветеринарних лікарів. Це необхідно, так як розвиток такої системи неможливий без допомоги держави. Адже саме

держава контролює якість продуктів харчування, які потрапляють на ринок [3].

Диджиталізація обліку аграрних підприємств має значущий потенціал для підвищення продуктивності та ефективності в галузі сільськогосподарського виробництва завдяки можливостям постійного: моніторингу переміщення техніки і автоматичного формування агрозвітів, що полегшує контроль за виконанням сільськогосподарських робіт і дає змогу швидко реагувати на непередбачувані ситуації; обміну даними з польовим обладнанням; спостереження індексу вегетації, що є важливим індикатором оцінки здоров'я рослин та їх росту й допомагає сільськогосподарським виробникам вчасно виявляти проблеми з рослинами і приймати відповідні заходи для покращення врожаю [4, с. 39].

Диджиталізація управлінського обліку на аграрному підприємстві є ключовим кроком у покращенні ефективності та контролю в аграрному секторі. Даний інструмент управління дозволяє автоматизувати багато рутинних операцій, що збільшує продуктивність працівників і дозволяє їм приділити більше уваги стратегічним завданням. Саме електронна система обліку допомагає уникнути помилок, які можуть виникнути при ручному веденні обліку, сприяє більш точному та надійному збору та аналізу даних. Цифрові системи забезпечують доступ до важливої інформації в режимі реального часу, що дозволяє керівництву аграрних підприємств швидко реагувати на зміни та приймати обґрунтовані рішення. Аналітичні інструменти в електронних системах дозволяють виконувати більш детальний аналіз та прогнозування, що допомагає у вдосконаленні планування виробництва і ресурсів. Так, підприємства, які використовують цифрові рішення для управління, зазвичай мають перевагу на ринку завдяки зниженню витрат, підвищенню якості продукції і швидкому реагуванню на зміни в умовах ринку. Диджиталізація може допомогти оптимізувати використання ресурсів, таких як вода та добрива, що сприяє більш сталому та екологічно чистому сільському господарству. При цьому, системи управління можуть бути легко адаптовані до змін у законодавстві та стандартах галузі, що забезпечує відповідність вимогам і уникнення штрафів та проблем з регулюванням [5].

Таким чином, диджиталізація управлінського обліку на аграрному підприємстві допомагає підвищити продуктивність, знизити витрати, покращити контроль над процесами та збільшити їх конкурентоспроможність у сучасному глобальному ринку.

Інформаційні джерела

1. Бізнес-процеси в умовах диджиталізації економіки.
URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2019/05/5.pdf>
2. Нестеренко І. В., Чміль Є. Л. Диджиталізація формування облікової інформації про інноваційну діяльність суб'єктів бізнесу. Цифрова економіка та економічна безпека: ел. науково-практичний журнал, Вип. № 6(6), 2023. С. 56-62 URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/39825>
3. Диджиталізація тваринництва в дії або розумій, що їси.
URL: <https://eba.com.ua/didzhytalizatsiya-tvarynnytstva-v-diyi-abo-rozumij-shho-yisy>
4. Ковалевська Н.С., Нестеренко І.В., Янчева І.В., Лопін А.О. Диджиталізація обліково-аналітичного забезпечення природоохоронної діяльності підприємства. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2021. Вип. 1(33). С. 32-43.
URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/3302>
5. Діджиталізація: хто сьогодні інвестує в агроінновації в Україні.
Landlord. URL: <https://landlord.ua/news/didzhytalizatsiia-khto-sohodni-investuie-v-ahroinnovatsii-v-ukraini>

ОБЛІК І АНАЛІЗ В СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІННЯ РУХОМ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Єременко Д.Ф., здоб. ОС «магістр»
Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **Н.Б. Кащена**
Державний біотехнологічний університет

Подолання кризової ситуації в економіці сучасної України потребує якісного управління грошовими потоками бізнесу. Основу такого управління має складати відповідна інформаційна система підтримки ухвалення рішень з раціонального формування та ефективного витрачання грошових коштів, синхронізації грошових потоків для забезпечення достатнього рівня платоспроможності та фінансової незалежності підприємства, формування його іміджу у діловому співробітництві та стійкого економічного розвитку.

В контексті важливості формування й практичного застосування такої системи важливим питанням є інтеграція інформаційних функцій обліку, аналізу, планування, оптимізації та контролю для цілеспрямованого формування і своєчасної передачі в режимі реального часу даних про склад, структуру рух та збалансованість грошових потоків підприємства у розрізах, що задовольняють інформаційні потреби стейкхолдерів, і забезпечують оперативність